

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З ІНФОРМАТИКИ (5–9 КЛАСИ, НУШ)

**Ужгородський ліцей ім. Августина Волошина Ужгородської міської ради
Закарпатської області
2026/2027 навчальний рік**

1. Нормативна основа

Оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів з інформатики здійснюється відповідно до:

1. Закону України «Про освіту».
2. Закону України «Про повну загальну середню освіту».
3. Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898.
4. Наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів».
5. Наказу Міністерства освіти і науки України від 14.08.2026 № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти».
6. Чинної модельної навчальної програми з інформатики та розробленої на її основі навчальної програми, за якою працює заклад освіти.

Оцінювання ґрунтується на компетентнісному, діяльнісному, практикоорієнтованому та особистісно орієнтованому підходах.

2. Загальні підходи до оцінювання

Оцінювання результатів навчання з інформатики спрямоване на визначення рівня сформованості інформаційно-комунікаційної компетентності учнів, їхньої здатності працювати з інформацією, створювати цифрові продукти, застосовувати цифрові технології для розв'язання навчальних і життєвих завдань, а також безпечно й відповідально діяти в цифровому середовищі.

Основними завданнями оцінювання є визначення здатності учнів:

- знаходити, аналізувати, систематизувати та критично оцінювати інформацію;
- працювати з даними різних типів;
- створювати інформаційні моделі;
- розробляти алгоритми;
- створювати й налагоджувати програми;
- використовувати цифрові пристрої та програмне забезпечення;
- створювати текстові документи, презентації, графічні та мультимедійні продукти;
- працювати з електронними таблицями;
- організовувати власне цифрове середовище;
- здійснювати цифрову комунікацію та співпрацю;
- захищати персональні дані;
- дотримуватися авторського права й академічної доброчесності;
- розпізнавати цифрові ризики та протидіяти кіберзагрозам;
- застосовувати цифрові технології для виконання практичних завдань.

Оцінювання здійснюється за **12-бальною шкалою** відповідно до очікуваних результатів навчання, визначених навчальною програмою.

3. Основні групи результатів навчання

Група 1. Працює з інформацією, даними, моделями

Оцінюється здатність учня знаходити, аналізувати, систематизувати й використовувати інформацію, працювати з даними та створювати інформаційні моделі.

Основні показники:

- розуміння основних понять інформатики;
- розрізнення інформації та даних;
- пошук інформації;
- визначення надійності джерел;
- перевірка достовірності інформації;
- розпізнавання недостовірних повідомлень;
- опрацювання даних різних типів;
- аналіз таблиць, схем і діаграм;
- структурування інформації;
- створення інформаційних моделей;
- використання моделей для пояснення процесів;
- формулювання висновків на основі опрацьованої інформації.

Особлива увага приділяється розвитку критичного мислення та здатності учня усвідомлено використовувати інформацію.

Група 2. Створює інформаційні продукти

Оцінюється здатність учня створювати цифрові продукти, розробляти алгоритми, застосовувати програмні засоби та розв'язувати практичні завдання.

Основні показники:

- планування створення інформаційного продукту;
- добір відповідного програмного забезпечення;
- створення текстових документів;
- створення електронних презентацій;
- опрацювання графічних зображень;
- створення мультимедійних продуктів;
- використання електронних таблиць;
- розроблення алгоритмів;
- написання програмного коду;
- налагодження програм;
- тестування цифрових продуктів;
- виявлення та виправлення помилок;
- оцінювання якості створеного продукту;
- удосконалення результату відповідно до поставленої мети.

Група 3. Працює в цифровому середовищі

Оцінюється здатність учня ефективно використовувати цифрові пристрої, програмні засоби, мережеві сервіси та цифрові ресурси для навчання, комунікації й співпраці.

Основні показники:

- використання комп'ютера та інших цифрових пристроїв;
- робота з операційною системою;
- організація файлів і папок;
- використання прикладних програм;
- збереження та пошук файлів;
- робота з хмарними сервісами;

- використання електронної пошти;
- здійснення цифрової комунікації;
- співпраця в онлайнсередовищі;
- спільне редагування документів;
- використання цифрових освітніх платформ;
- вибір доцільних цифрових інструментів;
- ефективна організація власної роботи.

Група 4. Безпечно та відповідально працює з інформаційними технологіями
Оцінюється здатність учня безпечно, етично й відповідально використовувати цифрові технології.

Основні показники:

- розуміння правил безпечної роботи з цифровими пристроями;
- захист персональних даних;
- створення надійних паролів;
- розпізнавання фішингових повідомлень;
- усвідомлення ризиків кіберзагроз;
- розуміння цифрового сліду;
- дотримання правил мережевого етикету;
- повага до авторського права;
- правильне використання інформаційних джерел;
- дотримання академічної доброчесності;
- розпізнавання маніпуляцій у цифровому середовищі;
- розуміння впливу інформаційних технологій на суспільство;
- відповідальне використання технологій штучного інтелекту;
- оцінювання наслідків поширення цифрових технологій.

4. Загальні рівні результатів навчання

Рівень	Бали	Узагальнена характеристика
Початковий	1–3	Учень розпізнає окремі поняття інформатики, виконує елементарні операції з цифровими пристроями та прості завдання переважно за допомогою вчителя.
Середній	4–6	Учень розуміє основні поняття, виконує типові цифрові операції, створює нескладні інформаційні продукти за зразком, застосовує відомі алгоритми й правила безпеки.
Достатній	7–9	Учень переважно самостійно працює з інформацією, застосовує цифрові інструменти, створює інформаційні продукти, розробляє алгоритми, аналізує результати та виправляє помилки.
Високий	10–12	Учень самостійно розв'язує складніші інформатичні завдання відповідного рівня, створює якісні цифрові продукти, розробляє й удосконалює алгоритми, критично оцінює інформацію, обґрунтовує рішення та застосовує знання в нових ситуаціях.

Наведена таблиця є предметно адаптованим узагальненням рівнів оцінювання. Повні офіційні загальні критерії за кожним балом визначено наказом МОН № 722.

5. Критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності

5.1. Усні відповіді

Оцінюються:

- правильність і повнота відповіді;
- розуміння інформатичних понять;
- правильність використання термінології;
- здатність пояснювати принципи роботи цифрових технологій;
- уміння аналізувати інформаційні процеси;
- наведення прикладів;
- встановлення причинно-наслідкових зв'язків;
- логічність і послідовність;
- аргументованість висновків;
- самостійність відповіді.

5.2. Практичні роботи за комп'ютером

Оцінюються:

- розуміння мети завдання;
- правильність вибору програмного забезпечення;
- дотримання алгоритму виконання;
- правильність використання цифрових інструментів;
- повнота виконання завдання;
- функціональність створеного продукту;
- точність і правильність результату;
- самостійність виконання;
- уміння знаходити та виправляти помилки;
- правильність збереження результату;
- дотримання вимог цифрової безпеки.

Під час оцінювання враховуються як якість створеного цифрового продукту, так і сформованість практичних умінь учня.

5.3. Алгоритмізація та програмування

Оцінюються:

- правильність розуміння умови задачі;
- визначення вхідних і вихідних даних;
- логічність побудови алгоритму;
- правильність використання алгоритмічних структур;
- застосування змінних та інших програмних конструкцій;
- правильність написання програмного коду;
- відповідність програми поставленому завданню;
- працездатність програми;
- тестування результатів;
- виявлення та виправлення помилок;
- оптимальність обраного способу розв'язання в межах навчальної програми;
- уміння пояснювати роботу алгоритму.

Під час оцінювання програмування враховується не лише працездатність готової програми, а й логіка алгоритму, правильність використаних конструкцій, тестування та здатність учня знаходити й виправляти помилки.

5.4. Створення текстових документів

Оцінюються:

- правильність створення документа;
- відповідність змісту завданню;
- використання інструментів форматування;
- правильність структурування тексту;
- використання списків, таблиць та інших елементів;
- правильність розміщення об'єктів;
- читабельність і логічність оформлення;
- дотримання вимог до документа;
- правильність збереження;
- самостійність виконання.

5.5. Створення електронних презентацій

Оцінюються:

- відповідність змісту темі;
- достовірність інформації;
- логічність структури;
- доцільність кількості слайдів;
- правильність використання текстових і графічних об'єктів;
- читабельність;
- візуальна узгодженість;
- доречність анімації та мультимедійних елементів;
- якість представлення інформації;
- самостійність;
- дотримання авторського права.

Перевага надається змістовності, доступності сприйняття та правильному використанню цифрових інструментів, а не надмірному декоративному оформленню.

5.6. Робота з електронними таблицями

Оцінюються:

- правильність введення даних;
- використання форматів комірок;
- правильність застосування формул;
- використання функцій;
- правильність обчислень;
- застосування відносних та абсолютних посилань у межах навчальної програми;
- сортування та фільтрування даних;
- створення діаграм;
- аналіз отриманих результатів;
- правильність оформлення таблиць;
- самостійність виконання.

Особлива увага приділяється здатності учня використовувати електронні таблиці для розв'язання практичних завдань.

5.7. Комп'ютерна графіка та мультимедійні продукти

Оцінюються:

- відповідність продукту поставленому завданню;
- правильність використання графічних інструментів;
- робота з цифровими зображеннями;
- застосування засобів редагування;

- якість композиції та візуального представлення;
- використання відповідних форматів файлів;
- технічна правильність;
- функціональність результату;
- самостійність;
- дотримання авторського права.

5.8. Створення вебсторінок і цифрових продуктів

Оцінюються:

- правильність визначення мети продукту;
- логічність структури;
- відповідність змісту темі;
- використання необхідних інструментів;
- правильність програмного коду, якщо він передбачений завданням;
- працездатність елементів;
- зручність використання;
- доступність подання інформації;
- якість оформлення;
- тестування продукту;
- виявлення та виправлення помилок;
- самостійність виконання.

5.9. Робота з інформацією та цифровими джерелами

Оцінюються:

- правильність формулювання інформаційного запиту;
- уміння знаходити інформацію;
- добір релевантних джерел;
- перевірка достовірності;
- критичний аналіз повідомлень;
- розпізнавання маніпулятивної інформації;
- порівняння відомостей;
- систематизація даних;
- правильність посилань на джерела;
- аргументованість висновків.

5.10. Кібербезпека та цифрова етика

Оцінюються:

- розуміння цифрових ризиків;
- знання правил захисту персональних даних;
- уміння розпізнавати фішингові повідомлення;
- розуміння принципів захисту облікових записів;
- правильність вибору безпечної поведінки;
- дотримання правил мережевого етикету;
- розуміння авторського права;
- здатність аналізувати ситуації цифрового шахрайства;
- розуміння наслідків поширення приватної інформації;
- аргументування безпечних і відповідальних рішень.

Навчальні завдання з кібербезпеки виконуються в контрольованому освітньому середовищі без створення реальних загроз для інформаційних систем.

5.11. Тестові та контрольні роботи

Оцінюються:

- правильність відповідей;
- знання інформатичних понять;
- розуміння інформаційних процесів;
- уміння аналізувати алгоритми;
- правильність визначення результатів виконання програм;
- розуміння роботи цифрових технологій;
- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- аналіз цифрових ризиків;
- обґрунтованість висновків.

Тестові роботи можуть містити завдання з вибором відповіді, установленням відповідності, визначенням послідовності, аналізом фрагментів програмного коду, короткою та розгорнутою відповіддю.

Кількість завдань, їхня складність, максимальна кількість балів та порядок переведення результатів у 12-бальну шкалу визначаються для конкретної роботи та повідомляються учням до її виконання.

5.12. Навчальні проєкти та цифрові дослідження

Оцінюються:

- актуальність теми;
- правильність визначення мети;
- планування роботи;
- добір цифрових інструментів;
- достовірність інформації;
- самостійність виконання;
- технічна правильність;
- функціональність створеного продукту;
- творчий підхід;
- здатність тестувати й удосконалювати результат;
- якість представлення;
- обґрунтованість висновків;
- дотримання академічної доброчесності.

Формами роботи можуть бути програмні проєкти, вебсайти, інтерактивні презентації, цифрові моделі, електронні таблиці, мультимедійні продукти, дослідницькі звіти та інші цифрові продукти.

6. Особливості оцінювання інформатики в 5 класі

У 5 класі оцінювання спрямоване на формування базових цифрових навичок, розуміння основ інформаційних процесів і правил безпечної роботи.

Оцінюються:

- розуміння основних понять інформатики;
- уміння користуватися цифровими пристроями;
- робота з файлами та папками;
- пошук інформації;
- створення простих цифрових продуктів;
- використання текстових і графічних інструментів;
- створення нескладних алгоритмів;
- виконання практичних завдань;
- знання основ цифрової безпеки;
- дотримання правил відповідальної роботи в інтернеті.

7. Особливості оцінювання інформатики в 6 класі

У 6 класі оцінювання спрямоване на розвиток навичок опрацювання інформації, створення цифрових продуктів та застосування алгоритмічного мислення.

Оцінюються:

- аналіз інформації;
- використання цифрових інструментів;
- створення й редагування документів;
- робота з презентаціями;
- створення алгоритмів;
- застосування алгоритмічних структур;
- виконання практичних завдань;
- організація цифрового середовища;
- використання цифрових сервісів;
- дотримання правил кібербезпеки.

8. Особливості оцінювання інформатики в 7 класі

У 7 класі оцінювання спрямоване на розвиток інформаційної та алгоритмічної компетентностей.

Оцінюються відповідно до навчальної програми:

- робота з інформацією та даними;
- створення інформаційних моделей;
- використання прикладних програм;
- розроблення алгоритмів;
- створення програм;
- робота з цифровими продуктами;
- аналіз і виправлення помилок;
- використання електронних таблиць та інших програмних засобів, якщо це передбачено програмою;
- застосування цифрових технологій;
- безпечна діяльність в інтернеті.

9. Особливості оцінювання інформатики у 8 класі

У 8 класі оцінювання спрямоване на поглиблення цифрових навичок, алгоритмічного мислення та здатності самостійно створювати інформаційні продукти.

Оцінюються:

- розуміння інформаційних процесів;
- аналіз даних;
- використання інформаційних моделей;
- розроблення складніших алгоритмів;
- програмування;
- тестування програм;
- використання цифрових інструментів;
- створення інформаційних продуктів;
- аналіз якості отриманих результатів;
- командна співпраця;
- дотримання цифрової етики та безпеки.

10. Особливості оцінювання інформатики в 9 класі

У 9 класі оцінювання спрямоване на систематизацію та поглиблення знань, розвиток самостійності, критичного мислення й здатності розв'язувати складніші практичні завдання.

Оцінюються:

- критичний аналіз інформації;
- робота з даними;
- створення інформаційних моделей;
- розроблення алгоритмів;
- програмування та налагодження;
- створення складніших цифрових продуктів;
- використання сучасних цифрових сервісів;
- командна взаємодія;
- аналіз цифрових ризиків;
- відповідальне використання інформаційних технологій;
- тестування й удосконалення результатів;
- аргументоване обґрунтування цифрових рішень.

Конкретний зміст оцінювання в кожному класі визначається навчальною програмою, за якою працює заклад освіти.

11. Види оцінювання

Формувальне оцінювання

Формувальне оцінювання здійснюється з метою відстеження навчального поступу учнів, виявлення труднощів і надання конструктивного зворотного зв'язку.

Може передбачати педагогічне спостереження, усні коментарі, самооцінювання, взаємооцінювання, рефлексію, аналіз практичних завдань та цифрових продуктів.

Результати формувального оцінювання використовуються для підтримки навчання і не є самостійною підставою для виставлення підсумкової оцінки.

Поточне оцінювання

Поточне оцінювання здійснюється протягом освітнього процесу для визначення рівня досягнення очікуваних результатів навчання.

Учитель визначає кількість, періодичність і форми поточного оцінювання відповідно до навчальних цілей.

Поточні оцінки фіксуються в класному журналі без обов'язкового зазначення груп результатів.

Тематичне оцінювання

Тематичне оцінювання здійснюється за потреби на основі поточних оцінок, результатів підсумкової тематичної роботи або їх поєднання.

Проведення окремої підсумкової роботи після кожної теми не є обов'язковим.

Семестрове оцінювання

Семестрове оцінювання здійснюється відповідно до чинних рекомендацій МОН на основі результатів навчання, досягнутих учнем протягом семестру.

За рішенням учителя може проводитися підсумкова семестрова робота.

За результатами семестру виставляється **одна оцінка з інформатики**.

Окреме семестрове оцінювання кожної групи результатів не є обов'язковим.

Річне оцінювання

Річне оцінювання здійснюється відповідно до чинних нормативних вимог на основі результатів навчання протягом навчального року.

Річна оцінка відображає рівень досягнення очікуваних результатів навчання з інформатики.

12. Вимоги безпеки та відповідальної роботи з цифровими технологіями

Під час виконання практичних робіт учні повинні дотримуватися правил безпечної роботи з цифровими пристроями та вимог інформаційної безпеки.

Особлива увага приділяється:

- дотриманню інструкцій учителя;
- безпечному використанню комп'ютерного обладнання;
- захисту персональних даних;
- відповідальному використанню облікових записів;
- збереженню конфіденційності паролів;
- безпечній роботі з файлами та програмами;
- дотриманню авторського права;
- академічній доброчесності;
- відповідальному використанню технологій штучного інтелекту;
- запобіганню поширенню шкідливого програмного забезпечення;
- дотриманню правил цифрового спілкування.

Практичні завдання не повинні вимагати розголошення персональних даних учнів або використання небезпечних цифрових ресурсів.

13. Принципи об'єктивності та академічної доброчесності

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах:

- об'єктивності;
- справедливості;
- прозорості;
- неупередженості;
- систематичності;
- індивідуального підходу;
- академічної доброчесності.

Учні мають право:

- бути завчасно ознайомленими з критеріями оцінювання;
- отримувати пояснення щодо виставлених оцінок;
- знати власні навчальні досягнення та напрями вдосконалення;
- отримувати конструктивний зворотний зв'язок;
- оскаржувати результати оцінювання в установленому порядку.

Під час оцінювання враховуються фактичні результати навчання, а не поведінка учня чи особисте ставлення до нього.

Оцінювання не використовується як засіб покарання.

Під час використання технологій штучного інтелекту учні повинні дотримуватися умов конкретного навчального завдання та встановлених правил академічної доброчесності.

14. Нормативні документи

1. **Державний стандарт базової середньої освіти**, постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п>
2. **Наказ МОН від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»:** <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0922-26>
3. **Наказ МОН від 14.08.2026 № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»:** <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo->

[otsiniuvannia-rezultataiv-navchannia-uchniv-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity?v=6a8420819f7e7](https://mon.gov.ua/news/mon-sprostylo-protsedury-otsiniuvannia-v-bazovii-shkoli)

4. Роз'яснення МОН «МОН спростило процедури оцінювання в базовій школі» від 18.08.2026:
<https://mon.gov.ua/news/mon-sprostylo-protsedury-otsiniuvannia-v-bazovii-shkoli>
5. Методичний посібник МОН «Інформатична освітня галузь: як оцінювати в НУШ»:
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nush/ifo-ociniuvannia-2025-putivnik.pdf>
6. Модельні навчальні програми для 5–9 класів НУШ:
<https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuysya-poetapno-z-2022-roku>